

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15CoCsp/14/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119211426
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Ilčinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8119211426.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Ilčinovej a členov senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Mareka Kohúta v spore žalobcu: M. H., J.. XX.XX.XXXX, G. S. XXXX/X, XXX XX K., právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31954448, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 886,13 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 8Csp/147/2019-61 z 23. októbra 2019, v spojení s opravným uznesením, č. k. 8Csp/147/2019-79 z 25. februára 2020 a v spojení s dopĺňacím rozsudkom, č. k. 8Csp/147/2019-84 z 13. mája 2020 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom a opravným uznesením vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 200,- eur a vo výroku o trovách konania.

Žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 200,- eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a priznal žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Súd prvej inštancie vychádzal zo zistenia, že Okresný súd Prešov rozsudkom, č. k. 32Csp/66/2018-74 z 10. októbra 2018 zaviazal žalovaného vydať žalobcovi 886,13 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 27. apríla 2018 do zaplatenia titulom vydania bezdôvodného obohatenia, nakoľko úver poskytnutý žalobcovi sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a určil, že zmluvné podmienky uvedené v čl. 8, bod 8.1 a bod 8.4 Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXX z 25. februára 2014, sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Krajský súd v Prešove rozsudkom, č. k. 3Co/5/2019-116 zo 7. mája 2019 tento rozsudok vo výroku o povinnosti žalovaného vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie potvrdil.

3. Súd prvej inštancie mal z výsledkov vykonaného dokazovania preukázané, že žalobca úspešne uplatnil porušenie svojho práva ustanoveného osobitným predpisom v konaní vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. 32Csp/66/2018, v dôsledku čoho bol žalovaný zaviazaný vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie a zároveň boli vyhlásené niektoré zmluvné podmienky týkajúca sa predmetného úveru za neprijateľné.

4. S poukazom na skutočnosť, že výška finančného zadostučinenia závisí od úvahy súdu, súd priznal žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 200,- eur. Súd mal za to, že finančné zadostučinenie v tejto výške bude dostatočnou satisfakciou pre žalobcu, dostatočnou sankciou pre žalovaného v zmysle individuálnej, ale aj generálnej prevencie a zároveň bude odmenou pre žalobcu za to, že sa aj napriek svojej nepochybne slabšej ekonomickej a právnej situácii nepodrobil nekalému konaniu žalovaného, ale pustil sa s ním do sporu.

5. Súd prvej inštancie predmet sporu právne posúdil podľa § 1 ods. 1, § 3 ods. 3, § 3 ods. 5 posledná veta (v znení účinnom do 9. júna 2013 a v znení účinnom od 10. júna 2013) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. <<https://www.slovlex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1990/372/>> o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“).

6. O trovách konania strán sporu rozhodol súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v spojení s § 255 ods. 2 CSP a s ohľadom skutočnosť, že súd môže priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v žiadanej výške, priznal žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

7. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu odvolanie žalovaný. Namietal, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, teda odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP. Namietané porušenie práva na spravodlivý proces vzhľadom v tom, že odôvodnenie napadnutého rozsudku neobsahuje žiadne skutkové a právne závery nadväzujúce na vykonané dokazovanie, ktorým by sa preukázala dôvodnosť a výška finančného zadostučinenia v sume 200,- eur. Čo sa týka výroku o trovách konania žalovaný mal za to, že aj pri potvrdení výroku o jeho povinnosti zaplatiť žalobcovi 200,- eur, je vzhľadom na priebeh konania a skutkové okolnosti, v rozpore s účelom sporového konania priznanie náhrady trov konania žalobcovi. Tvrdil, že podaná žaloba čo do obsahu a uvádzaných tvrdení neobsahovala žiadne konkrétne skutočnosti a dôvody na preukázanie požadovaného nároku, preto nie je na mieste aplikovať princíp, v zmysle ktorého výška priznaného plnenia závisela od úvahy súdu a danosť nároku bola preukázaná. Na základe uvedených skutočností žalovaný navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalobu zamietne a prizná mu proti žalobcovi právo na náhradu trov právneho zastúpenia v rozsahu 100 %. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania, vrátane trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní.

8. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného v súdom určenej lehote nevyjadril.

9. Krajský súd v Prešove uznesením, č. k. 15CoCsp/1/2020-77 z 30. januára 2020 vrátil vec súdu prvej inštancie na rozhodnutie o celom predmete konania (z dôvodu, že súd priznal žalobcovi 200,- eur oproti žiadaným 886,13 eur, v dôsledku čoho nerozhodol o celom predmete konania, ak žalobu v prevyšujúcej časti nezamietol) a na opravu rozhodnutia (z dôvodu, že v záhlaví napadnutého rozsudku nesprávne označil prejednávajúcu vec, keď uviedol „o primerané finančné zadostučinenie vo výške 792,06 eur“, pričom zo žaloby ako aj z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, že žalobca sa v tomto konaní domáhal priznania primeraného zadostučinenia vo výške 886,13 eur).

10. Súd prvej inštancie opravným uznesením, č. k. 8Csp/147/2019-79 z 25. februára 2020 opravil záhlavie napadnutého rozsudku v časti označenia predmetu sporu tak, že správna suma má byť 886,13 eur.

11. Súd prvej inštancie dopĺňacím rozsudkom, č. k. 8Csp/147/2019-84 z 13. mája 2020, doplnil napadnutý rozsudok novým výrokom, ktorým v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

12. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 CSP preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce v súlade s ustanovením § 379 a nasl. CSP a dospel k záveru, že odvolania žalovaného nie je dôvodné. O odvolaní bolo rozhodnuté postupom

podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, pričom miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia boli oznámené na úradnej tabuli súdu a na príslušnej webovej stránke najmenej 5 dní pred rozhodnutím.

13. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

14. Nakoľko žalovaný napadol rozsudok len v rozsahu výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 200,- eur a výroku o trovách konania, odvolací súd nemohol podrobiť súdному prieskumu výrok rozsudku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti.

15. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

16. Súd prvej inštancie v predmetnom spore vykonal potrebné dokazovanie, na základe ktorého dospel k správny skutkovým zisteniam a z týchto vyvodil aj správny právny záver. Odvolací súd vo vzťahu k odvolacím námietkam žalovaného uvádza nasledovné.

17. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobcu vyplývajúci z ustanovenia § 3 ods. 5 zákona ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

18. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody (punitive damages v práve USA a exemplary damages v práve Veľkej Británie) je taká náhrada škody, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť odporcu alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej náhrady škody, teda funkciu preventívnu (porovnaj najmä používanie adjektíva „odradzujúci“).

19. Inštitút relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy tak môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie „účinné, primerané a odradzujúce“.

20. Odvolací súd konštatuje, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 32Csp/66/2018 žalobca úspešne uplatnil porušenie povinnosti tak, ako to má na mysli ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Okresný súd Prešov rozsudkom, č. k. 32Csp/66/2018-74 z 10. októbra 2018 uložil žalovanému povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 886,13 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 27. apríla 2018 do zaplatenia a určil, že zmluvné podmienky uvedené v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX z 25. februára 2014 v článku 8, bode 8.1 v znení: „Predmetom tejto Dohody o poskytnutí služby je záväzok Veriteľa poskytnúť Dlužníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti

odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru resp. revolvingu poskytnutého na základe Žiadosti/Zmluvy, uzavretej medzi Veriteľom a Dlžníkom (ďalej ako „úver/revolving“) a záväzok Dlžníka zaplatiť Veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 215,75 eur a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 112,08 eur v prípade, ak bude Dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu Dlžník udeľuje Veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť Dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto Dohody o poskytnutí služby.“ a bode 8.4 v znení: „Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru je splatná dňom uzavretia tejto Dohody o poskytnutí služby. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok, a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky úveru podľa článku 2.3 Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1 písm. a) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty), a to ku dňu poskytnutia úveru Dlžníkovi podľa článku 2.3 Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok revolvingu je splatná dňom poskytnutia revolvingu Dlžníkovi. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok, a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky revolvingu podľa článku 4.1 Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1 písm. b) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty), a to ku dňu uskutočnenia revolvingu podľa článku 4.3 Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Rozdiel bude uhradený na účet Dlžníka uvedený v článku 2 Žiadosti/Zmluvy.“, sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Nemožno mať preto pochybnosti o tom, že podľa vyššie citovaného ustanovenia vznikol žalobcovi voči žalovanému nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Odvolací súd konštatuje, že ani právna úprava účinná v čase uplatnenia nároku žalovaného nevyžadovala pre vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie vznik ujmy spotrebiteľa; postačovala totiž len hrozba vzniku ujmy. Je zrejmé, že žalobcovi takáto ujma hrozila, keďže na základe zmluvných podmienok uvedených v článku 8 bodoch 8.1 a 8.4 predmetnej zmluvy sa žalovaný mohol domáhať vymoženia plnenia z týchto zmluvných podmienok, na ktoré nemal nárok a takéto plnenia aj reálne od spotrebiteľa vymôcť.

21. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že za daného stavu je nárok na primerané finančné zadosťučinenie v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa daný.

22. Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia, odvolací súd považuje sumu 200,- eur za primeranú, pričom rovnako ako súd prvej inštancie zdôrazňuje, že cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od upustenia recidívy porušovania spotrebiteľských práv. Preto odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým súd prvej inštancie priznal žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 200,- eur, ktoré je podľa názoru odvolacieho súdu adekvátnym vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá mu vznikla konaním žalovaného, je akousi satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý závadne konal. Potvrdenie rozsudku je súladné s § 387 ods. 1, 2 CSP.

23. Správne rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania, ktorý odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP, stotožňujúc sa s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí o trovách konania, potvrdil.

24. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalobca ako sporová strana mal v odvolacom konaní plný úspech, teda má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % proti žalovanému, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

25. Rozsudok bol prijatý senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).